

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs - Don Bosco te HALLE

Hoofdstructuur	buitengewoon basisonderwijs
Instellingsnummer	25304
Instelling	Vrije Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs - Don Bosco
Directeur	Agnes LUYCKX
Adres	Lenniksesteenweg 2 - 1500 HALLE
Telefoon	02-360.32.01
Fax	02-360.32.01
E-mail	Agnes.Luyckx@telenet.be
Website	www.donboscohallebulo.be
Bestuur van de instelling	VZW Don Bosco Onderwijscentrum
Adres	Don Boscolaan 15 - 3050 OUD-HEVERLEE
Scholengemeenschap	De Zevensprong
Adres	Vondel 41 - 1500 HALLE
CLB	Vrij CLB Halle
Adres	Ninoofsesteenweg 7 - 1500 HALLE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	01-06-2015; 02-06-2015; 04-06-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	04-06-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	23-06-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Jan PANHUYSEN
Teamleden	Jan MESTDAGH, Barbara LECOQ

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 wiskunde in type 1 en 8	9
3.1.1.2 wereldoriëntatie in type 1 en 8.....	11
3.1.1.3 leren leren in type 1 en 8	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Onderwijsorganisatie	18
4.2 Sociale en emotionele begeleiding.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	24
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPD-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
 - de beginsituatiebepaling
 - de doelenselectiefase
 - de voorbereidingsfase
 - de uitvoeringsfase
 - de evaluatiefase.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de lagere school voor buitengewoon onderwijs **Don Bosco** in **Halle**. De school richt zich tot leerlingen met een licht verstandelijke beperking (type 1) en leerlingen met een leerstoornis (type 8). In hetzelfde gebouw bevindt zich een school voor gewoon lager onderwijs. Op dezelfde campus is er ook een technische school en een school voor buitengewoon secundair onderwijs. De laatste jaren kent de school een dalend leerlingenaantal. Tegelijk ervaart het schoolteam de toename van complexe problematieken. De leerlingenpopulatie kenmerkt zich door de aanwezigheid van heel wat anderstaligen, maar ook van leerlingen met een complexe sociaal-economische achtergrond. De directeur heeft een lange onderwijservaring en leidt al geruime tijd deze school. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het **vooronderzoek** van 26 mei 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. Ze ging de inspanning van het schoolteam na om voor de leergebieden wiskunde, wereldoriëntatie en leren leren de ontwikkelingsdoelen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsorganisatie en de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het proces van handelingsplanning binnen het leergebied **wiskunde** aan de verwachtingen van de overheid voldoet. De teamleden brengen de beginsituatie van de leerlingen in kaart op basis van verschillende tests, observaties en verslaggeving. De schriftelijke neerslag van de beginsituatie gebeurt ondermeer in het digitaal leerlingvolgsysteem. Op schoolniveau houden de bijzondere leermeesters buitengewoon onderwijs (BLIO) overzicht op de evoluties van de leerlingen. De decretale ontwikkelingsdoelen van beide onderwijstypes vormen het richtinggevend kader voor de doelenselectie. Een multidisciplinair team ontwierp een uitgebreide groeilijn waarin operationele doelen de ontwikkelingsdoelen concretiseren. Dit doelenkader geeft richting aan de teamleden om vooral een aanbod op maat van de leerlingengroep voor te bereiden. De groepswerkplannen kunnen nog groeien tot meer functionele werkinstrumenten. Het schoolteam organiseert klasoverschrijdende niveaugroepen, met aandacht voor differentiatie in het aanbod en de begeleiding. In het team is er expertise aanwezig om het leergebied inhoudelijk en praktisch op te volgen. Het schoolteam spant zich in om een evenwichtig aanbod op maat te realiseren. Hiermee streven ze de zorg voor een optimale integratie en harmonische ontwikkeling na. In de uitvoering spelen ze in op individuele zorgvragen. Ze hanteren hierbij ondersteunende materialen en hulpmiddelen. In de evaluatie richten de teamleden zich op de geselecteerde doelen en het bepalen van een nieuwe beginsituatie. Het team kwam nog niet tot een gezamenlijke visie over een meer gelijkgerichte rapporteringspraktijk.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het proces van handelingsplanning binnen het leergebied **wereldoriëntatie** niet aan de verwachtingen van de overheid voldoet. De beperkte informele beeldvorming geeft de teamleden onvoldoende informatie over de interesses van leerlingen en hun leef- en ervaringswereld, de eerder nagestreefde doelen, de gebruikte werkvormen en de individuele aanpassingen. Bijgevolg geeft de beginsituatiebepaling onvoldoende richting aan een relevante doelenselectie. De doelen van de recent geïntroduceerde onderwijsleerpakketten en niet de noden van de individuele leerling of leerlingengroep bepalen in grote mate het aanbod. Ondanks de inzet van een gedreven werkgroep verliep de implementatie van een aantal vernieuwingstrajecten weinig doeltreffend. De planningsinstrumenten dienen vooral als verantwoordingsmiddel en te weinig als instrument om onderwijs op maat van het individuele kind of de leerlingengroep te realiseren. De klaspraktijken tonen vooral de focus op kennis en minder het gericht inspelen op vaardigheden en attitudes. De teamleden gebruiken activerende werkvormen. Het hoekenwerk is sterk geïntegreerd in verschillende klassen. De evaluatie vertrekt te weinig vanuit de vooropgestelde doelen en is weinig richtinggevend voor een nieuwe beginsituatiebepaling. De rapportering biedt weinig zicht op het leerproces en de leerwinst.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het proces van handelingsplanning binnen het leergebied **leren leren** niet aan de verwachtingen van de overheid voldoet. De beperkte en intuïtieve beeldvorming van de leerlingen leidt niet tot een zorgvraag en bijgevolg niet tot een doelenselectie op maat. Nochtans beschikt het schoolteam over een kijkwijzer waaraan interventiemogelijkheden gekoppeld zijn. Het gebruik van dit instrument is sterk wisselend. Ook het gebruik van de koepeleigen leerlijn als basis voor de doelenselectie wendde de teamleden onvoldoende gelijkgericht aan. De meeste teamleden bieden leren leren geïntegreerd binnen andere leergebieden aan. Anderen voorzien een specifiek aanbod in de weekplanning. In de dagelijkse klaspraktijk getuigen heel wat interacties, opdrachten en werkvormen van het stimuleren van de actieve betrokkenheid van leerlingen met aandacht voor systematische ondersteuning door de leerkracht of paramedici. De evaluatie is onvoldoende op doelen gericht. De verschillende fasen van de handelingsplanning missen daardoor de noodzakelijke samenhang om de harmonische ontwikkeling en optimale integratie van elke leerling kansen te geven.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de **onderwijsorganisatie** maakt duidelijk dat het schoolteam rekening houdt met de noden van leerlingen, de infrastructurele beperkingen en de specifieke vaardigheden van teamleden om haar onderwijs te organiseren. Het team is actief zoekende om de schoolorganisatie voor te bereiden op de toekomstige uitdagingen. Een ervan is de samenwerking met andere scholen. Vandaag laat het schoolteam talrijke kansen tot expertisedeling met andere scholen op het vlak van het pedagogisch-didactisch handelen en het zorg- en outputbeleid onbenut.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de **sociale en emotionele begeleiding** toont aan dat het schoolteam handelt vanuit een intuïtieve visie. Vaste structuren, richtinggevende afspraken, stappenplannen en methodieken om sociale en emotionele problemen aan te pakken, zijn beperkt aanwezig. Verschillende initiatieven leiden slechts beperkt tot een daadwerkelijk beleid op lange termijn. De handelingsplanmatige aanpak als antwoord op specifieke zorgnoden van leerlingen is weinig zichtbaar. Weliswaar heeft de empathische begeleidingsstijl van de teamleden een positieve impact op het welbevinden van de leerlingen.

Het onderzoek van het **algemeen beleid** toont aan dat het schoolteam de directeur ervaart als een sterk geëngageerde en gedreven schoolleider. Opvallend is haar grote betrokkenheid op elke individuele leerling. Samen met de orthopedagoog vormt ze het beleidsteam van de school. Het schoolbeleid voorziet weinig structuren om formeel overleg mogelijk te maken. Het zelfinitiatief van verschillende teamleden biedt hier deels een antwoord op. De trajecten voor de uitwerking van prioriteiten verlopen weinig gestructureerd waardoor ze slechts beperkt tot kwaliteitsverbetering leiden. De aansturing, de uitwerking in de diepte, de opvolging en de verankering van goed afgebakende prioriteiten kennen een groeimarge.

Het beleid met betrekking tot **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne** voldoet. De instelling pakt dit op een vrij systematische wijze aan. De preventieadviseur stuurt het welzijnsbeleid aan. Ze maakt gebruik van de controles en analyses van deskundigen en houdt rekening met de opmerkingen van personeel. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoort, wegwerkt en tussentijdse oplossingen realiseert. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende verbeterpunten aan te pakken.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte **reglementering** respecteert. Het schoolteam respecteert eveneens de geselecteerde overige regelgeving.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarden "overige erkenningsvoorwaarden" en "bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne". Voor beide types

onderwijs formuleert de onderwijsinspectie een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde "voldoen aan de onderwijsdoelstellingen" omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie en leren leren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

type 1 - lager onderwijs

leren leren, wereldoriëntatie, wiskunde

type 8 - lager onderwijs

leren leren, wereldoriëntatie, wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 wiskunde in type 1 en 8

Voldoet

Voor het leergebied wiskunde streeft het schoolteam in voldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na door het cyclische proces van handelingsplanning. Aan de hand van gestandaardiseerde testen, schooleigen testmateriaal en observaties brengen de teamleden de beginsituatie van de leerlingen in kaart. De decretale ontwikkelingsdoelen van beide onderwijstypes, geconcretiseerd in operationele doelen, vormen het richtinggevend kader voor de doelenselectie. In het team is er opvallende expertise aanwezig om het leergebied inhoudelijk en praktisch op te volgen. Het schoolteam spant zich in om een evenwichtig aanbod op maat te realiseren. Ze hanteren hierbij ondersteunende materialen en hulpmiddelen op maat. Hiermee beogen ze een optimale integratie en harmonische ontwikkeling van alle leerlingen. In de evaluatie richten de teamleden zich op de geselecteerde doelen en op het bepalen van een nieuwe beginsituatie.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering*

Aan de hand van gestandaardiseerde tests, schooleigen testmateriaal en observaties brengen de teamleden de beginsituatie van de leerlingen in kaart. Voor nieuwe leerlingen start dit tijdig eind augustus onder leiding van de BLIO's en de therapeuten. Het schoolteam integreert de gegevens uit externe verslaggeving en de informatie uit de vorige school. De eindevaluatie vormt het uitgangspunt voor leerlingen die al langer in de school aanwezig zijn. Vanuit een zorg voor continuïteit geven de betrokken teamleden het leerlingenwerk aan elkaar door.

Systematisch bespreken de BLIO's de testresultaten met de titularissen. De gegevensverzameling is vooral richtinggevend voor de groepssamenstelling. Hierbij staat het streven naar homogene groepen centraal. De beeldvorming is minder gericht op het formuleren van zorgvragen op maat van de individuele leerling.

De schriftelijke neerslag van de beginsituatie gebeurt in het digitaal leerlingvolgsysteem. Op schoolniveau houden de BLIO's overzicht op de evoluties van de leerlingen. De teamleden actualiseren de beginsituatie door formele en informele evaluatie. De structureel ingebouwde klassenraden en het voortdurend overleg tussen BLIO's en titularissen vormen de basis voor een opbouw van het aanbod.

Het schoolteam heeft een open houding naar de ouders, maar de ouderbetrokkenheid is weinig herkenbaar bij het bepalen van de zorgvraag en in de doelenselectie. Bij formele of informele oudercontacten vraagt een aantal teamleden uitdrukkelijk naar de wensen of verwachtingen van de ouders over het leerproces van hun kind.

Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg*

De decretale ontwikkelingsdoelen van beide onderwijstypes vormen het richtinggevend kader voor de doelenselectie. Voor wiskundige begrippen en voorbereidende wiskunde selecteren enkele teamleden ook bijkomende ontwikkelingsdoelen uit het gewoon kleuteronderwijs.

In functie van een doordachte en efficiënte doelenselectie ontwierp een multidisciplinair team een uitgebreide groeilijn. Hierin concretiseren ze ontwikkelingsdoelen in operationele doelen. Voor de domeinen getallen,

strategieën en probleemoplossende vaardigheden vormt het doelenkader van het onderwijsleerpakket de inspiratiebron. Het team hanteert een schooleigen doelenkader voor de domeinen meten en metend rekenen. De afstemming tussen de groeilijn en de decretale ontwikkelingsdoelen is voor verschillende teamleden niet altijd even duidelijk.

Dit doelenkader geeft richting aan de teamleden om een aanbod op maat van de leerlingengroep voor te bereiden. De doelenselectie leidt in mindere mate tot een doelenselectie op maat van het individu. Weliswaar selecteert het schoolteam individuele doelen wanneer ze tijdens de uitvoering extra zorgvragen vaststelt. Hierbij ondersteunen de BLIO's de teamleden om een gepast aanbod, ondersteunende materialen en werkvormen bij die individueel geselecteerde doelen te realiseren.

De doelenselectie gebeurt door de leerkracht en de BLIO. De multidisciplinair samengestelde klassenraad is vooral gericht op informatie-uitwisseling, toekenning van de additionele hulp en afspraken maken over het aanbod. In een aantal gevallen leidt deze bespreking tot individuele aanpassingen om de geselecteerde doelen na te streven.

Vorbereidingsfase

Planning

Multidisciplinair

Groeperingsvorm

Infrastructuur en uitrusting

In de school bestaan weinig eenduidige afspraken voor het uitschrijven van de planningsdocumenten. De groepswerkplannen zijn weinig functionele werkinstrumenten om onderwijs op maat te realiseren. De teamleden maken die vooral op als verantwoordingsmiddel. Weliswaar plannen de meeste teamleden zorgvuldig hun aanbod in de dagplanning. Enkelens leggen hierbij de link met de geselecteerde doelen uit het groepswerkplan. Het schoolteam hanteert afspraken over de invulling van de onderwijstijd voor dit leergebied en de onderliggende domeinen. Omwille van organisatorische redenen plant het schoolbeleid aansluitende lestijden wiskunde of voorziet men wiskundelessen op een moment waarop de concentratie en taakspanning minder zijn. Nochtans vormen de ontwikkelingsleeftijd en/of beperking van de leerlingen hiervoor een belangrijke tegenindicatie. Sommige leerkrachten spelen hierop in en plaatsen de cognitief-technische domeinen in de voormiddag.

Het schoolteam organiseert klasoverschrijdende niveaugroepen. Binnen de eigen wiskundegroep plannen de teamleden de nodige differentiatie in het aanbod en de begeleiding. Enkele leerlingen volgen een individueel traject. De organisatie van klasoverschrijdende niveaugroepen legt een hypotheek op de integratie van wiskundige leerinhouden in andere leergebieden. Eveneens belemmert dit een functionele benadering van wiskunde. Het schoolteam worstelt met haar visie op functioneel onderwijs. De gerichtheid op functionaliteit, waarbij het ontdekken van kwantitatieve aspecten in de werkelijkheid en het vertrekken vanuit de belevingswereld van de leerling centraal staan, heeft tot op vandaag geen eenduidige invulling gekregen in het schoolteam. Het nascholingstraject leidde nog niet tot een gedragen schoolvisie op functioneel werken.

De BLIO's bewaken het leergebied inhoudelijk en praktisch op leerling-, leerkracht-, type- en schoolniveau. Voor beide types koos de school voor een onderwijsleerpakket van het gewoon basisonderwijs. Het schoolteam heeft afspraken over het gebruik van heuristieken en referentiematen, maar deze zijn niet in alle klassen gevisualiseerd.

Het schoolteam beschikt over voldoende materialen met het accent op handelend rekenen om de onderwijsdoelstellingen op maat van de groep en/of de leerling te realiseren. Exemplarisch zijn de meetkundeboxen waarbij de teamleden, vertrekkend vanuit het gradueel opgebouwd doelenkader, over specifieke materialen beschikken om de begripsvorming inzake meetkunde, ruimtelijk oriëntatie en ordening van vormen doelgericht aan bod te laten komen.

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

De meeste leerkrachten streven een aanbod op maat na. De meeste teamleden hebben aandacht voor een gestructureerd en veilig klasklimaat met positieve bevestiging van de leerlingen. Ze spelen in op individuele zorgvragen en hebben aandacht voor differentiatie in de begeleiding van de groepjes en individuele leerlingen. De BLIO's ondersteunen de klasleerkrachten bij differentiatie, het versterken van het pedagogisch-didactisch handelen en het gebruik van materialen.

Niet alle teamleden stemmen hun didactiek af op activerend en functioneel wiskundeonderwijs. Sommigen zetten te veel in op een cognitieve aanpak met veel onderwijsleergesprekken, invulblaadjes en individuele werkmomenten. Anderen geven het exploreren, het experimenteren en het handelend bezig zijn met hoeveelheden ruime kansen.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procevaluatie
Rapportering

De evaluatie gebeurt op basis van genormeerde tests, eigen toetsen, toetsen van het onderwijsleerpakket en eigen observaties. Ze is gericht op de geselecteerde doelen en het bepalen van een nieuwe beginsituatie. De teamleden hebben ook aandacht voor permanente evaluatie en opvolging van het leerlingenwerk. De permanente evaluatie leidt vooral tot tempodifferentiatie en minder tot een bijsturing van het aanbod.

Het schoolteam bespreekt kritisch de testresultaten van genormeerde tests met aandacht voor relevante contextgegevens zoals sociaal-emotionele aspecten. Na een tussentijdse toets uit het onderwijsleerpakket, een eigen of een genormeerde toets maakt de leerkracht of de BLIO een klassenstaat op. Dit leidt tot een foutenanalyse, remediëring en/of aanpassing van de klasdoorbrekende niveaugroepen. Vaak gaat er meer aandacht naar de registratie van fouten en minder naar de effectieve foutenanalyses.

De BLIO's ontwikkelden eigen instrumenten om de vorderingen op lange termijn in kaart te brengen. Ze linkten deze instrumenten aan de testresultaten. Dit instrument maakt geen deel uit van het digitaal leerlingvolgsysteem van de school.

Drie keer per jaar rapporteert het schoolteam schriftelijk aan de ouders en bespreekt dit tijdens het oudercontact. De verschillende domeinen komen in de rapportering uitgebreid aan bod. De rapportering gebeurt weinig gelijkgericht. Er bestaan in de school weinig afspraken over de beoordelingswijze van de leervorderingen, de vormgeving en de inhoud van de feedback.

3.1.1.2 wereldoriëntatie in type 1 en 8

Voldoet niet

Voor het leergebied wereldoriëntatie streeft het schoolteam in onvoldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na door het cyclische proces van handelingsplanning. De teamleden bepalen onvoldoende systematisch een beginsituatie. Deze geeft onvoldoende richting aan een relevante doelenselectie. De doelen van de onderwijsleerpakketten en niet de noden van de individuele leerling of leerlingengroep bepalen in grote mate het aanbod. De klaspraktijken tonen vooral de focus op kennis en minder het gericht inspelen op vaardigheden en attitudes. De teamleden verzekeren geen evenwichtige verdeling over de verschillende domeinen. Mede hierdoor komt de harmonische ontwikkeling en de optimale integratie van de leerling in het gedrang. De evaluatie vertrekt weinig vanuit de vooropgestelde doelen en is weinig richtinggevend voor een nieuwe beginsituatiebepaling. De rapportering brengt het leerproces en de leerwinst onvoldoende in kaart.

Beginsituatiebepaling
Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering

De teamleden bepalen onvoldoende systematisch een beginsituatie. Tijdens de multidisciplinaire klassenraad vormt de beeldvorming zelden onderwerp van overleg. De informatieverzameling en -deling gebeuren vooral informeel. De meeste teamleden nemen initiatief om de eerder aangebrachte thema's in kaart te brengen. Ze doen dit vooral om overlappingen in het aanbod te voorkomen en

minder vanuit de noden van leerlingen of leerlingengroepen. Hierbij hebben de teamleden weinig zicht op de eerder nagestreefde doelen, de gebruikte werkvormen en de individuele aanpassingen. Ook de leerlingeninteresses en hun leef- en ervaringswereld nemen de teamleden onvoldoende als uitgangspunt. Slechts sporadisch peilen ze naar themakeuzes bij de leerlingen. De zorgvragen vormen onvoldoende een basis om de persoonlijke en maatschappelijke redzaamheid van leerlingen te verhogen.

Teamleden betrekken de ouders niet systematisch om interesses, noden en verwachtingen op te sporen. De planningsdocumenten en -instrumenten bevatten slechts beperkt sporen van een beeldvorming. Deze praktijk van beginsituatiebepaling bevat onvoldoende gegevens om het onderwijs richting te geven en een aanbod op maat te plannen.

Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg*

Uit het schoolwerkplan blijkt dat het schoolteam wil vertrekken vanuit de visie en de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen. De teamleden implementeren deze kernideeën echter onvoldoende in de praktijk. Een werkgroep koppelde de decretale ontwikkelingsdoelen aan de thema's van recent geïntroduceerde onderwijsleerpakketten. De doelen van dit materiaal bepalen in grote mate het aanbod. Het team laat zich echter onvoldoende leiden door de specifieke noden van de individuele leerling of leerlingengroep. Ze duiden eerder intuïtief en vanuit verantwoording doelen vanuit het aanbod aan. De teamleden hebben onvoldoende aandacht voor een evenwichtige doelenselectie over de verschillende domeinen heen. Hierdoor komt de harmonische ontwikkeling en de optimale integratie van de leerling in het gedrang. De doelenselectie is geen gevolg van multidisciplinair overleg tijdens de klassenraad.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting*

Het beleidsteam spant zich in om dit leergebied een volwaardige plaats te geven in de school- en klaswerking. De duidelijke aanbevelingen van de vorige externe evaluatie vormden hierbij de aanzet. De directeur installeerde een gedreven werkgroep en investeerde hiervoor een beperkt aantal beleidsuren. Zij bereidden een aantal stappen in het vernieuwingstraject voor. Door een weinig duidelijke mandatering, een beperkte sturing en opvolging vanuit het beleid, verliep de implementatie eerder moeizaam en weinig doeltreffend. Het huidige inspectieteam bevestigt de meeste vaststellingen van de vorige externe evaluatie.

Het schoolteam werkte een visie op wereldoriëntatie uit. Deze ligt in het verlengde van de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen. Concrete schooleigen voorbeelden illustreren de uitgangspunten van verschillende domeinen. In de praktijk sturen de onderwijsleerpakketten en niet de visie de onderwijspraktijk aan.

Teamleden krijgen heel wat ruimte om, naast de vaste thema's, eigen thema's en projecten in het aanbod te integreren. Hiervoor baseren ze zich slechts beperkt op de interesse van de leerlingen. Voor de invulling van bijkomende thema's gaan teamleden op zoek naar bijkomend materiaal. Vaak nemen ze hierbij thema's uit nog andere onderwijsleerpakketten of tijdschriften over.

Mede onder impuls van de werkgroep zijn in de klasbeelden al heel wat tijdskaders aanwezig. De verticale afstemming en continuïteit zijn nog onvoldoende. Er zijn weinig sporen van ruimtekaders. Het schoolteam laat hier kansen liggen om de samenhang met andere leergebieden te realiseren. De planningsdocumenten zijn weinig functionele werkinstrumenten. Dit illustreert hoe de teamleden planningsinstrumenten vooral als verantwoordingsmiddel gebruiken en te weinig als instrument om onderwijs op maat van het individuele kind of de leerlingengroep te realiseren.

Uitvoeringsfase
Planmatige aanpak
Aanbod op maat
Organisatie op maat
Actief leren
Klasmanagement
Methodiek en werkvormen
Samenhang realiseren

De directe leefomgeving van de kinderen vormt te weinig het uitgangspunt voor het wereldoriënterend onderwijs. De klaspraktijken tonen vooral de focus op kennis, maar enkele leerkrachten spelen ook gericht in op vaardigheden en attitudes. Het schoolteam linkt de vaardigheden nog te weinig aan het dagelijkse leven.

De teamleden vertrekken vooral vanuit de leerinhouden en te weinig vanuit de doelen. De onderwijzers brengen veel aandacht op voor het domein verkeer met onder andere fietstochten voor de oudere leerlingen. Het domein natuur komt in enkele klassen beperkt aan bod. De aandacht voor actualiteit is wisselend en weinig geïntegreerd. In de hoogste klassen gaat er aandacht naar seksuele voorlichting. Ook hanteren zij een lessenpakket om de overgang naar het vervolgonderwijs voor te bereiden. De meeste teamleden koppelen regelmatig een extra-murosactiviteit aan de uitgewerkte thema's. Het schoolteam heeft weinig richtinggevende afspraken met duidelijke verwachtingen over waarnemingen, leeruitstappen, uitnodigen van experts, visualiseren en verlevendigen van thema's in de klas.

Twee keer per jaar organiseert het schoolteam een schoolproject dat de aanwezige dynamiek onder de teamleden en hun bereidwilligheid illustreert. Deze projecten geven het schoolteam de kans om bepaalde domeinen onder de aandacht te brengen. Zo pakte het schoolteam heel wat elementen van gezondheidseducatie en techniek projectmatig aan. Bij de uitwerking bewaken zij de verticale en horizontale afstemming.

De klaspraktijken tonen het gebruik van activerende werkvormen. Het hoekenwerk is sterk geïntegreerd in verschillende klassen. Hierbij hebben heel wat teamleden aandacht voor explorerend en actief leren, onder andere door ICT-gebruik. In het hoekenwerk integreren ze heel wat aspecten van leren leren. De additionele hulpverleners ondersteunen in een aantal klassen het hoekenwerk.

Evaluatiefase
Visie en afspraken
Systeem of instrument
Gelinkt aan
doelen/diagnostisch
Valide
Betrouwbaar
Evenwichtig en representatief
Procesevaluatie
Rapportering

De evaluatie vertrekt weinig vanuit de vooropgestelde doelen en is weinig richtinggevend voor een nieuwe beginsituatiebepaling. De meeste teamleden focussen op de evaluatie van feitenkennis. Anderen peilen doelgericht en stelselmatig naar vaardigheden en attitudes na de uitvoering van het aanbod. Dit leidde niet tot specifieke schoolafspraken om naast kennis ook inzichten, vaardigheden en attitudes te evalueren.

De teamleden hebben een groeiende aandacht voor brede evaluatie. Exemplarisch zijn vormen van zelfevaluatie door de leerlingen, observatie van handelen en een digitale presentatie maken. Deze accenten vertaalden zich niet in schoolafspraken.

Door een gebrek aan schoolafspraken is de rapportering onvoldoende gelijkgericht. Ze biedt weinig zicht op het leerproces en de leerwinst. De wijze waarop de teamleden de thema's, het beheersingsniveau en de medewerking of beleving van de leerling aanduiden, is sterk wisselend.

3.1.1.3 Ieren leren in type 1 en 8

Voldoet niet

Voor het leergebied leren leren streeft het schoolteam in onvoldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na via het cyclische proces van handelingsplanning. De beperkte en intuïtieve beeldvorming van de leerlingen leidt niet tot een zorgvraag en bijgevolg niet tot een doelenselectie op maat. Het ontbreken van een doordachte doelenselectie leidt tot een evaluatie die onvoldoende op doelen is gericht. De verschillende fasen van handelingsplanning missen daardoor de noodzakelijke samenhang om de harmonische ontwikkeling en optimale integratie van elke leerling kansen te geven.

Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming
Functionele neerslag
Opvolging
Actualisering*

Het schoolteam introduceerde jaren geleden een kijkwijzer waarmee de teamleden de noden van de individuele leerling of groepsnoden konden observeren, vaststellen, nauwkeurig omschrijven en registreren. Deze kijkwijzer is gekoppeld aan interventiemogelijkheden om gericht in te spelen op de specifieke noden van elke leerling. De implementatie van deze kijkwijzer met bijhorend interactiemodel op school- en leerkrachtenniveau vertoont breuklijnen waardoor de gelijkgerichtheid van toepassing ernstig verstoord is. Het gebruik van de kijkwijzer is bijgevolg zeer divers en onvoldoende gericht op een doordachte doelenselectie. Sommige teamleden slagen erin de kijkwijzer te hanteren om eigen observaties in kaart te brengen na overleg met klasinterne ondersteuners.

De teamleden bepalen doorgaans geen formele beginsituatie. In het leerlingvolgsysteem en het groepswerkplan hebben ze aandacht voor een basisbeeldvorming. Meer specifieke aandacht voor vaststellingen in functie van een zorgvraag op maat is minder duidelijk aanwezig.

De teamleden wenden de expertise van ouders nauwelijks aan om noden van leerlingen en hun context te bevragen en te detecteren.

Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen
Leerlingenkenmerken
Op maat
Harmonische ontwikkeling en
optimale integratie
Evenwichtig aanbod
Doelenkaders
Multidisciplinair overleg*

De school hanteert een koepel eigen groeilijn als basis voor de doelenselectie. De link met de ontwikkelingsdoelen is hierbij herkenbaar aanwezig. Het gebruik van dit instrument is heel divers. Recentelijk selecteerden een aantal teamleden doelen in het groepswerkplan. Dit gebeurde in hoofdzaak vanuit verantwoordingsperspectief en minder om de onderwijspraktijk doelgericht richting te geven. De meeste titularissen selecteren intuïtief een aantal groepsdoelen. Bijgevolg houden ze in de doelenselectie slechts beperkt rekening met de individuele zorgvraag van elke leerling.

Enkele teamleden selecteren doelen voor individuele leerlingen vanuit de geformuleerde zorgvraag in het individueel handelingsplan.

De doelenselectie binnen het groepswerkplan is beperkt onderwerp van bespreking tijdens de klassenraden. Aspecten van leren leren komen impliciet aan bod tijdens het multidisciplinair overleg over de leergebieden Nederlands en wiskunde.

Vorbereidingsfase

*Planning
Multidisciplinair
Groeperingsvorm
Infrastructuur en uitrusting*

Het geplande activiteiten aanbod waarbij accenten van leren leren nadrukkelijk aanwezig zijn, staat beperkt in relatie tot de doelenselectie op groepsniveau. De nodige aansturing en opvolging om dit leergebied handelingsplanmatig aan te pakken, kent een groeimarge.

De meeste teamleden bieden leren leren geïntegreerd binnen andere leergebieden aan. Anderen voorzien een specifiek aanbod in de weekplanning. De teamleden leven de afspraken hierover na, maar de koppeling aan een visie over leren leren is voor de teamleden weinig duidelijk.

Teamleden vullen het specifiek aanbod voor leren leren vooral in als hoekenwerk met de focus op het zelfstandig werken en het zelfsturend leren. Sommige klassen werken hierbij klasoverschrijdend waardoor het leren van elkaar rijke kansen krijgt. Een aantal teamleden gaat bewust op zoek naar (spel)materialen en reflecteren over de methode of strategie om doelen te bereiken.

In sommige klassen biedt een ambulante leerkracht leren leren aan als geïsoleerde les. Deze keuze vormt een ernstige belemmering om de transfer naar andere leergebieden te bevorderen.

Het huiswerkbeleid beperkt zich te vaak tot het verder inoefenen van cognitieve leerinhouden en studeeropdrachten. De noodzakelijke afstemming met het vervolgonderwijs over huiswerk vond tot op heden niet plaats.

Uitvoeringsfase	In de dagelijkse klaspraktijk getuigen heel wat interacties, opdrachten en werkvormen van het stimuleren van de actieve betrokkenheid van leerlingen met aandacht voor systematische ondersteuning door de leerkracht of paramedicus. Verschillende teamleden ondersteunen eveneens het leren van leerlingen door het zichtbaar maken van klas- en werkafspraken in het klasbeeld en het gebruik van pictogrammen en stappenplannen op maat. Teamleden nemen initiatief om het leergebied leren leren gerichte aandacht te geven bij het ervaren van noden tijdens de uitvoering. Niet alle teamleden zijn zich bewust van de kansen die leren leren heeft op het vlak van transfer naar situaties uit het dagelijks leven met aandacht voor de thuiscontext.
<i>Planmatige aanpak</i>	
<i>Aanbod op maat</i>	
<i>Organisatie op maat</i>	
<i>Actief leren</i>	
<i>Klasmanagement</i>	
<i>Methodiek en werkvormen</i>	
<i>Samenhang realiseren</i>	
Evaluatiefase	De meeste teamleden enten de evaluatie weinig op de geselecteerde doelen die inspelen op specifieke zorgvragen. Ze vermelden eerder aandachtspunten die het teamlid ervaart tijdens de uitvoering van het aanbod. Enkele teamleden evalueren de geselecteerde doelen binnen het individueel handelingsplan. Bijgevolg is de evaluatie van de geselecteerde doelen weinig gelijkgericht. Het schoolteam wendt ze beperkt aan voor een nieuwe beginsituatiebepaling. Een aantal teamleden experimenteert momenteel volop met vormen van zelfevaluatie bij leerlingen. Deze brede evaluatievormen zijn momenteel nog niet verankerd binnen het dynamisch proces van handelingsplanning. Sommige teamleden evalueren binnen het individueel handelingsplan leerlingen met een specifieke leerstoornis zonder rekening te houden met de kenmerken die de effectiviteit van hun leren beïnvloedt. Leren leren heeft zijn plaats in de rapportering naar ouders. De teamleden koppelen de rapportering weinig aan de vooropgestelde groeps- en/of individuele doelen. Het groeiproces van de leerling komt minimaal in beeld. De feedback vermeldt vooral hoe het teamlid de leerling ervaart.
<i>Visie en afspraken</i>	
<i>Systeem of instrument</i>	
<i>Gelinkt aan doelen/diagnostisch</i>	
<i>Valide</i>	
<i>Betrouwbaar</i>	
<i>Evenwichtig en representatief</i>	
<i>Procesevaluatie</i>	
<i>Rapportering</i>	

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. De preventieadviseur met duidelijk mandaat neemt de organisatie en de uitvoering van het welzijnsbeleid op zich. Ondanks het feit dat ze over onvoldoende tijd beschikt om haar opdracht uit te voeren slaagt ze erin om het welzijnsbeleid aan te sturen. Zij laat de nodige controles en keuringen uitvoeren. De samenwerking tussen het lokaal niveau en de technische diensten voor veiligheid en infrastructuur verlopen vlot. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses en inspraak van het personeel uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De werkwijze van de instelling toont aan dat ze gebruik maakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van personeel. Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten blijken enkele tekorten te zijn opgemerkt. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost of zijn opgenomen in de plannen die de beheersing ervan regelen. Tijdens het bezoek ter plaatse vielen enkele knelpunten op, die de onderwijsinspectie onder de aandacht van het schoolbestuur wil brengen. Enkele ramen en klassen kunnen in geopende stand niet vastgezet worden waardoor er valgevaar ontstaat. In enkele klassen voldoet de zonnewering niet waardoor de omgevingstemperatuur te hoog is. Enkele putten op de speelplaats vertonen risico's op valgevaar. Geen enkele voetbalgoal is verankerd. De akoestiek in de gymzaal voldoet niet. Er zijn geen gescheiden kleedruimtes aan de gymzaal voor de leerlingen. De brandwerende deur die de berging dient af te sluiten van de stookplaats stond open en werd geblokkeerd door een afgeschreven brandblustoestel.

Het schema voor het onderhoud van het domein en de sanitaire voorzieningen voldoet, maar de controle op het onderhoud en het gebruik van de sanitaire installaties kan geoptimaliseerd worden. Zo ontbraken zowel voor de leerlingen als voor het personeel geregeld de voorzieningen voor een hygiënisch toiletbezoek en handdroogmogelijkheden. In de klassen gebruikt de instelling stoffen handdoeken die niet even frequent gewassen worden. Er is geurhinder in het sanitair blok voor de jongens en het personeelstoilet.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoot en wegwerkt en tussentijdse oplossingen realiseert voor de oudere gebouwen, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne blijvend op te volgen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsorganisatie

- Doelgerichtheid** De groepssamenstellingen gebeuren tijdig en doordacht. Het taalniveau is hierbij in grote mate doorslaggevend, maar ook sociaal-emotionele aspecten spelen een rol.
- In het schoolteam bestaan afspraken over de graduele opbouw van het aantal lestijden per leergebied. De teamleden brengen alles in kaart in overzichtelijke werkroosters. De aanduiding of naamgeving van de klassen is voor externen onduidelijk.
- Als antwoord op het dalende leerlingenaantal organiseert het schoolteam sinds dit schooljaar een typegemengde basisklas. Tegelijk wil het schoolteam met deze organisatievorm inspelen op de aankomende verandering in het onderwijslandschap. Het schoolteam kiest er ook voor om leerlingen die geblokkeerd zijn in hun leertraject in combinatie met hun sociaal-emotioneel functioneren te groeperen. In deze aparte werking volgen de leerlingen een individueel traject met als doel om zo snel mogelijk opnieuw bij een gewone klas aan te sluiten.
- Het beleidsteam spant zich in om de infrastructurele beperkingen op te vangen door de groepsgrootte aan te passen aan de grootte van de leslokalen. Voor muzische vorming nemen enkele ambulante teamleden specifieke domeinen voor hun rekening. Bij een gebrek aan aparte lokalen voor muzische vorming biedt het schoolbeleid de nodige ondersteunende materialen aan de bijzondere leermeesters aan.
- Het schoolteam bespreekt de nieuwe leerlingen vroeg in het schooljaar. Dit bevordert een sterke multidisciplinaire afstemming. Voor de overige leerlingen valt de eerste klassenraad soms laat om het groepswerkplan functioneel uit te schrijven en/of aan te passen. De teamleden maken zelden gebruik van de mogelijkheid om een bijkomende klassenraad aan te vragen. Ze pakken de meeste problemen op informele wijze aan. Dit legt weliswaar een hypotheek op de multidisciplinaire afstemming. De teamleden volgen de gemaakte afspraken in de klassenraad doorgaans nauwgezet op.
- Ondersteuning** Het schoolbeleid heeft oog om specifieke vaardigheden en talenten van een aantal teamleden te benutten. Ze doen een maximaal beroep op de expertise van paramedici op school-, klas-, leerkracht- en leerlingenniveau. Op basis van de noden van de leerlingen of groepen verdelen de paramedici de therapiemiddelen. Zij werken klasintern of -extern in functie van de zorgvragen van de leerlingen. De keuze om vaste paramedici te koppelen aan een klas- of doelgroep gebeurt in functie van de noden van de leerlingen. Hierbij houdt het schoolteam ook rekening met de specifieke expertise van bepaalde paramedici. De sterke samenwerking tussen de BLIO's en de paramedici bevordert de transfer van wiskundige inhouden naar andere leergebieden.
- Doeltreffendheid** Door een vage doelgerichte omschrijving van de opdracht, een onduidelijke mandatering van bepaalde beleidsondersteunende functies en een beperkt trajectmatige aanpak gaan implementatiekansen bij vernieuwingstrajecten verloren.
- Het schoolteam laat nog heel wat kansen onbenut om doelgericht samen te werken met de andere scholen gelegen op dezelfde campus. Dit geldt ook op het

niveau van de scholengemeenschap. Talrijke kansen tot expertisedeling op het vlak van het pedagogisch-didactisch handelen en het zorg- en outputbeleid gaan hierbij verloren. Wel aanwezig is de occasionele samenwerking op leerkrachtniveau.

Ontwikkeling Om tegemoet te komen aan de wijzigingen in het onderwijslandschap creëerde het beleidsteam vanuit een bevraging een draagvlak binnen het schoolteam om de toekomstige schoolorganisatie vorm te geven. Het team is actief zoekend om de schoolorganisatie voor te bereiden op de toekomstige uitdagingen.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

- Doelgerichtheid** Het schoolteam vertrekt vanuit een eerder intuïtieve visie op de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen. Heel wat initiatieven illustreren een werking die vooral inspeelt op acute situaties. Dit vertrekt vooral vanuit de grote betrokkenheid en het persoonlijk aanvoelen van de teamleden. Het beleid zet zich in om alle ouders te bereiken en uit te nodigen op school via structureel ingebouwde oudercontacten, informele gesprekken of bijkomende formele overlegmomenten. Het is echter geen gewoonte om de ouders doelgericht te betrekken bij het inspelen op specifieke sociale en emotionele noden van leerlingen.
- Ondersteuning** De vriendelijke, begripvolle en empathische begeleidingsstijl van alle teamleden heeft een positieve impact op het welbevinden van de leerlingen. Deze grondhouding gaat samen met het streven naar structuur en discipline. De klassenraad brengt de sociale en emotionele noden van de leerlingen in kaart. Dit leidt echter niet tot een handelingsplanmatige aanpak op maat waarbij de teamleden doordacht inspelen op zorgvragen van leerlingen. De teamleden hebben wel gerichte aandacht voor sociale en emotionele noden tijdens de uitvoering van het aanbod. De medewerkers van het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) ondersteunen bij sociale en emotionele problemen van leerlingen en hun context. Zij hebben een sterk adviserende rol voor teamleden tijdens de klassenraden. Het schoolteam werkt ook samen met externe diensten en hulpverleningscentra in functie van de noden van leerlingen. De directeur en de orthopedagoog investeren in de begeleiding van leerlingen met sociale en emotionele problemen. Het valt op dat de teamleden gemakkelijk een beroep op de directeur en de orthopedagoog doen om herstelgesprekken te voeren na voorvallen in de klas of op de speelplaats. De orthopedagoog begeleidt leerlingen soms individueel in een langer lopend traject. Een werkgroep investeerde in de uitbouw van de speelplaatswerking. Exemplarisch zijn het voorzien van speelgoedkoffers, de binnenspeelwerking, de spelactiviteiten en de afspraken over visuele zichtbaarheid van de toezichhoudende teamleden. Het sanctionerende aspect in de speelplaatswerking valt op en contrasteert met de eerder vermelde vaststellingen over de begeleidingsstijl van de teamleden. De teamleden nemen initiatief om in te spelen op situaties van kansarmoede en gebrekkige lichamelijke hygiëne. Door een gebrek aan een eenduidige visie gebeurt het inspelen op deze noden door teamleden divers en weinig samenhangend. De teamleden hanteren een methodiek om interacties tussen mensen te typeren en het eigen gedrag en de effecten van dit gedrag kritisch te bekijken. Het gebruik van deze methodiek is sterk wisselend, mede door een gebrek aan verticale en horizontale samenhang op school- en klasniveau.

- Doeltreffendheid** De verschillende initiatieven leiden slechts beperkt tot een daadwerkelijk beleid op lange termijn. De handelingsplanmatige aanpak als antwoord op specifieke zorgnoden van leerlingen is weinig zichtbaar. Een preventieve werking is minder aan de orde. Vaste structuren, richtinggevende afspraken, stappenplannen en methodieken om sociale en emotionele problemen aan te pakken, zijn beperkt aanwezig. De aansturing en opvolging van dit beleid kent een groeimarge.
- Ontwikkeling** Het schoolteam reflecteerde eerder beperkt en bracht de doeltreffendheid van de sociale en emotionele begeleiding nog niet in kaart. Verschillende teamleden zijn zich bewust van de nood aan verdere professionalisering over aspecten van de sociale en emotionele begeleiding.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het schoolteam beschrijft de directeur als een gedreven schoolleider. De teamleden waarderen haar engagement voor de school. Opvallend is haar grote betrokkenheid op elke individuele leerling. De teamleden kunnen rekenen op de directeur voor ondersteuning bij problemen op leerlingenniveau. Samen met de orthopedagoog vormt ze het beleidsteam van de school. De orthopedagoog is vooral bezig met de voorbereiding, uitvoering en opvolging van de klassenraden. Het beheer van het digitaal leerlingvolgsysteem maakt dat ze veel tijd in eerder administratieve taken investeert. Het reële takenpakket beantwoordt slechts gedeeltelijk aan de formele functiebeschrijving uit het schoolwerkplan. Het beleidsteam geeft de teamleden veel verantwoordelijkheid en vertrouwen. Sommige teamleden missen de gerichte aansturing en opvolging van hun onderwijskundig handelen of bij onderwijsvernieuwingen. Op basis van zelfinitiatief en vanuit een reflecterende houding detecteren sommige teamleden noden en werkpunten op leerling-, leerkracht- en schoolniveau. Deze kritische houding leidt tot individuele initiatieven om het pedagogisch-didactisch handelen bij te sturen en te verbeteren.
- Visieontwikkeling** Het schoolwerkplan vermeldt een duidelijke visie als uitgangspunt van het pedagogisch werk. Aandacht opbrengen voor de totale ontplooiing van het kind en de gerichtheid op een goede integratie in het sociaal en schools leven, zijn daarbij belangrijke doelen. De teamleden kennen het pedagogisch project vanuit de aanvangsbegeleiding. De wijze waarop de teamleden aan visieontwikkeling doen, kent een groeimarge. Het schoolteam ontwikkelt weliswaar visies over leergebieden, maar toetst ze eerder beperkt aan de school- en klaspraktijk. Heel regelmatig ondersteunt het schoolteam onderwijzers die de voorgezette opleiding buitengewoon onderwijs volgen. Ze gebruiken deze input eerder minimaal om de eigen schoolwerking verder uit te bouwen.
- Besluitvorming** Het schoolbeleid voorziet te weinig structuren om formeel overleg mogelijk te maken. Dit geldt voor de leerkrachten binnen hetzelfde onderwijstype, maar ook voor leerkrachten van een min of meer aaneensluitend niveau. Paramedici daarentegen overleggen structureel over discipline-eigen aspecten van de werking. Het gebrek aan formeel overleg belemmert het verbreden van de interne expertise en de onderlinge afstemming. Goede wil en zelfinitiatief van verschillende teamleden bieden hier deels een antwoord op. De goede werksfeer bevordert de veelvuldige informele contacten en de informatiedoorstroming tussen teamleden. Tweemaandelijks organiseren de teamleden een personeelsvergadering met vaste en weerkerende agendapunten en verslaggeving. De personeelsvergaderingen sturen de ontwikkeling van de onderwijspraktijk weinig aan. De organisatie, vergaderfrequentie en samenstelling van de werkgroepen zijn voor verschillende teamleden weinig transparant. Het schoolteam richt werkgroepen weinig op vanuit bevraagde noden op korte, middellange en lange termijn. In de inhoudelijke werking focust het schoolteam vaak op directe acties en projecten. Door de vaak wisselende werkgroepen bewaakt het schoolteam de verankering van het opgebouwde werk eerder beperkt. In het kernteam vergaderen vertegenwoordigers van de personeelsleden over verschillende aspecten van het schoolleven. De afgevaardigden vertolken wat er

in het korps leeft, werken soms dingen samen uit en denken na over prioriteiten. Verschillende teamleden weten slechts in geringe mate wat het kernteam feitelijk doet.

Veel teamleden ervaren het digitaal leerlingvolgsysteem als weinig ondersteunend bij het handelingsplanmatig werken. Ook hier ontbreken richtinggevende afspraken om het dynamisch proces van handelingsplanning gelijkgericht vorm te geven op kind- en groepsniveau.

Kwaliteitszorg Het schoolbeleid kiest vooral prioriteiten op korte termijn, maar heeft geen transparant prioriteitenplan op korte of lange termijn. De trajecten voor de uitwerking van prioriteiten verlopen weinig gestructureerd waardoor ze gering tot kwaliteitsverbetering leiden. Sommige teamleden zijn zich bewust dat bij bepaalde leergebieden het proces van handelingsplanning op individueel kindniveau nog ernstige breuklijnen vertoont. Ze zien in dat het schoolteam niet adequaat inspeelt op relevante zorgvragen vanuit een doordachte doelenselectie op maat. Tegelijk geven zij aan hard te werken, maar ze missen de aansturing, de uitwerking in de diepte, de opvolging en de verankering van goed afgebakende prioriteiten.

De directeur doet vooral klasbezoeken bij de beginnende leerkrachten. Ook de eigen pedagogische begeleidingsdienst van het schoolbestuur neemt de begeleiding van startende leerkrachten op zich. De directeur hanteert een degelijk sjabloon voor de klasbezoeken met aandacht voor een veilig klasklimaat, betekenisvolle taken en gerichte ondersteuning van leerlingen. De teamleden getuigen over veel informele, korte gesprekjes waarin ze bevestiging van de directeur ervaren.

De directeur houdt functioneringsgesprekken met de teamleden. Niet iedereen komt jaarlijks aan bod, maar de teamleden hebben wel de kans om een gesprek aan te vragen. Ook zelfevaluatie van teamleden komt aan bod tijdens de functioneringsgesprekken.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam werkte voor wiskunde een groeilijn uit waarin ze de decretale ontwikkelingsdoelen in operationele doelen concretiseerden.
- De teamleden voorzien verschillende vormen van differentiatie in het aanbod en de begeleiding.
- Het schoolteam wendt de interne expertise doelgericht aan voor de uitwerking van didactisch materiaal voor wiskunde.
- Verschillende teamleden geven het exploreren, het experimenteren en het wiskundig handelend bezig zijn ruime kansen.
- De teamleden hebben aandacht voor de horizontale samenhang van de leergebieden via het hoekenwerk.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam realiseert een ondersteunende sociale en emotionele begeleiding voor haar leerlingen.
- Het schoolteam speelt met een aangepaste organisatie in op de specifieke noden van leerlingen.
- De sterke multidisciplinaire afstemming tussen de teamleden op uitvoeringsniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- De gedrevenheid van de directeur en haar grote betrokkenheid op elke individuele leerling.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan via het cyclische proces van handelingsplanning meer inspelen op de noden van individuele leerlingen.
- Het schoolteam kan de groepswerkplannen laten groeien tot meer functionele werkinstrumenten.
- Het schoolteam kan zorgen voor een eenduidige en gedragen visie op functioneel onderwijs en de implementatie van deze visie verzekeren.
- Het schoolteam kan haar evaluatie- en rapporteringspraktijk toetsen aan de aanwezige inzichten over breed evalueren met aandacht voor gelijkgerichtheid.
- Het schoolteam kan de ouders meer betrekken in de verschillende fasen van de handelingsplanning.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan een doordacht langetermijnbeleid uitzetten op basis van preventie met vaste structuren en richtinggevende afspraken als antwoord op de sociale en emotionele noden van leerlingen.
- Het schoolteam kan doelgerichter samenwerken met de nabije scholen en de scholen van de scholengemeenschap in functie van expertisedeling en outputbeleid.
- Het schoolteam kan de doeltreffendheid van haar schoolorganisatie en haar sociale en emotionele begeleiding systematisch evalueren als basis voor gefundeerde en doelgerichte bijsturingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan meer werk maken van een meer expliciete en afgebakende prioritering op korte, middellange en lange termijn om de uitwerking van beleidsopties te ondersteunen.
- Het schoolbeleid kan via gerichte aansturing en opvolging bijdragen tot de implementatie en verankering van onderwijsvernieuwingen.
- Het schoolteam kan transparante structuren uitzetten om meer formeel overleg mogelijk te maken.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam moet het proces van handelingsplanning voor het leergebied wereldoriëntatie vanuit de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen realiseren zodat kwaliteitsvol onderwijs, afgestemd op de zorgvragen van de leerlingen, mogelijk wordt en de harmonische ontwikkeling en optimale integratie van elke leerling meer kansen krijgen.
- Het schoolteam moet het proces van handelingsplanning voor het leergebied leren leren vanuit de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen realiseren zodat kwaliteitsvol onderwijs, afgestemd op de zorgvragen van de leerlingen, mogelijk wordt en de harmonische ontwikkeling en optimale integratie van elke leerling meer kansen krijgen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor **type 1 - lager onderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor leren leren, wereldoriëntatie.
 - * voor **type 8 - lager onderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor leren leren, wereldoriëntatie.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **04-06-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jan PANHUYSEN de inspecteur-verslaggever	Agnes LUYCKX de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	